

Személynévmutató

A

- Ádám Elek, az Arad megyei MNSZ szervezeteinek vezetőségi tagja: 333
- Ady László, (1911-?), részt vett az illegalista mozgalomban, ezért 1937-ben Ana Paukerrel együtt ítélték el. Az RMP utasítására 1951-ben tagja lesz az MNSZ Végrehajtó Irodájának. 1945 után a Haladó Ifjak titkára, később az RMP KV Külügyi Kapcsolatok Szekciójának a vezetője, majd 1952-től belügyminiszter-helyettes és az Országos Börtönigazgatóság vezetője. 1959-ben eltávolították a belügyminisztériumból: 65, 96
- Ágotha Endre (1889–1956), római katolikus pap. 1913-ban szentelték pappá, 1945-től nyáradselyei plébános, a papi békemozgalom vezéralakja, ezért a Szentszék kiközösítette: 512, 524, 525
- Aldea, Aurel (1887–1949), tábornok. Az első Sănătescu-kormány belügyminiszterere: 27
- Alexandrescu, Anton, parasztpárti politikus. 1946-ban létrehozta a szakadár NPP-ot: 27, 275, 281
- Ambrus Péter, az MNSZ KIB tagja: 132
- Andics Erzsébet (1902–1986), magyarországi kommunista kultúrpolitikus, történész: 509
- Angelescu, Gheorghe, román politikus: 282
- Antal Dániel (1901–1972), agrármérnök, mezőgazdasági szakíró. 1944–1945-ben Szolnok-Doboka vármegye alispánja, 1946-tól az MNSZ gazdasági osztályának vezetője, 1946–1947 között az MNSZ Központi Végrehajtó Bizottságának tagja, alelnök, 1946 és 1948 között nemzetgyűlési képviselő. 1948-tól a kolozsvári Mezőgazdasági Főiskola (Agronómia) tanára: 344, 348, 350, 357, 359, 369, 381, 382, 387, 414, 418, 421, 426, 439, 453, 458
- Antonescu, Mihai (1904–1946), román politikus. 1940–1941 között igazságügyi miniszter, majd 1944. augusztus 23-ig a Minisztertanács elnökhelyettese. Ion Antonescuvval együtt végezték ki: 27, 32, 123, 131, 135, 161, 162, 171, 220, 305, 392, 560
- Apostol, Gheorghe (1913–?), kommunista politikus. Részt vett az illegalista mozgalomban, ezért letartóztatták, 1936–44 között együtt raboskodott Gh. Gheorghiu-Dejzsel. 1948-tól 1969-ig tagja az RMP, ill. RKP PB-nek, 1955. áprilistól októberig a párt első titkára. 1952-től 1954-ig a Minisztertanács alelnöke. 1967–69 között az Általános Szakszervezeti Szövetség elnöke, a leváltása után diplomáciai szolgálatra küldték, 1975-ben félreállították: 38, 422, 489
- Ardeleanu, Gheorghe, kommunista politikus: 407, 428
- Argay György (1892–1974), evangélikus lelkész, teológus, püspök. 1941 novemberében választották meg az erdélyi Zsinatpresbiteri Evangélikus-Lutheránus Egyház szuperintendensének (püspökének), de a román állam csak 1948-ban ismerte el hivatalosan az erdélyi magyar ajkú evangélikus hívek vezetőjének: 254
- Asztalos István (1909–1960), író, szerkesztő. Korán kapcsolatba került a Munkás Athenaeum körül csoportosuló írókkal. A második világháború éveiben a *Termés* egyik szerkesztője. 1945 után a *Képes Újság*, a *Falvak Népe* (1945–1950), az *Utunk* és a *Napsugár* (1956–60) szerkesztőségében dolgozott. A Romániai Írók Szövetsége vezetőségi tagja volt: 195, 311
- Asztalos Sándor (1908–?), ügyvéd, jogi szakíró, egyetemi tanár. Cikkei jelentek meg a *Brassói Lapokban*, Mikó Imrével együtt szerkesztették a *Magyar Kisebbség* jogi mellékletét. 1937-ben részt vett a Vásárhelyi Találkozó előkészítésében, a vitaülések alelnöke és egyik előadója volt. A Bolyai Tudományegyetem jogi karának tanára (1946–1952). Az MNSZ kolozsvári szervezetének vezetőségi tagjaként nem értett egyet az MNSZ politikai irányvonalával, ezért egy rövid időre a tagságát felfüggesztették. A felfüggesztésének körülményeire bővebben lásd a 28. sz. irat lábjegyzetét: 257, 289, 309

B

- Bács Domokos, az MNSZ KIB tagja: 157, 158
- Bakcsi Ádám, ügyvéd. Csík megyei MNSZ-es képviselőként 1946-ban bekerült a román parlamentbe: 366, 281
- Balázs Péter (1919–2003), képzőművész, szerkesztő, főiskolai tanár. 1945–46-ban az MNSZ Központi Intézöbizottságának tagja. 1945-től a *Világosság*, az *Igazság*, majd 1959-től az *Utunk* riportere, illusztrátora. 1948–50 között a kolozsvári Magyar Művészeti Intézetben oktatott, valamint a pártalapszervezet titkára volt. 1950-től a megszüntetett Magyar Művészeti Intézet helyébe létrehozott I. Andreescu Képzőművészeti Főiskolán oktatott. 1952 áprilisában koholt vádakkal letartóztatták, 1954 októberéig bírósági ítélet nélkül raboskodott: 127, 195, 199
- Bălcescu, Nicolae: 19. században élt román politikus: 60, 375, 475
- Bálint András, az MNSZ KIB tagja: 201
- Bálint Géza, az MNSZ KIB tagja: 288
- Balló Béláné, az MNSZ brassói szervezetének tagja: 468
- Balló Lajos, az MNSZ brassói szervezetének tagja: 189
- Balogh Edgár (1906–1996), közíró, szerkesztő. A csehszlovákiai kitoloncolása előtt a felvidéki baloldali ifjúsági mozgalom, a Sarló vezetője, majd a kiutasítása után Erdélyben telepedett le. 1935-től a *Brassói Lapoknak* és a kommunista *Korunknak* volt a munkatársa, egyik kezdeményezője az 1937-es Vásárhelyi Találkozónak. 1944 őszétől az észak-erdélyi MNSZ szervezője, irányítója lett. 1944 őszén megalapította a kolozsvári *Világosság*-ot, 1946-ig az MNSZ VB tagja, a szervezeten belül a kulturális, közművelődési ügyek szervezője. 1948–49-ben a Bolyai egyetem rektora. 1950-ben letartóztatták, majd 1950-ben szabadon engedték, de 1952-ben ismét letartóztatták, 1954-ben ítélték el az ún. „transzilvánisták” perében. 1955-ben elnöki kegyelemmel szabadult és rehabilitálták, visszakérült a Bolyaira. 1957–1971 között a *Korunk* főszerkesztő helyettese: 18, 52, 55, 58, 60, 65, 67, 80, 93, 95, 97, 98, 107, 156, 158, 159, 170, 178, 231, 235, 243, 249, 252, 296, 309, 313, 316, 340, 341, 342, 343, 357, 358, 360, 364, 366, 367, 368, 382, 384, 386, 387, 388, 407, 411, 428, 439, 449, 452, 453, 458, 507, 508, 509, 552
- Bancu [?], kommunista politikus: 534
- Bányai László (1907–1981), író, egyetemi tanulmányait Budapesten, Grenoble-ban és Majláth Gusztáv Károly gyulafehérvári püspök támogatásának köszönhetően Párizsban végezte. Párizsban ismerkedett meg a kommunista eszmékkel. Hazatérve bekapcsolódott az illegalista mozgalomba, a MADOSZ egyik alapítója lett, 1945–46-ban az MNSZ egyik alelnöke. Az MNSZ fő ideológusaként a szövetségen belül a kezdetektől fogva az RKP-vel való szorosabb kapcsolat (függés) híve volt. 1950–52 és 1956–58 között az oktatási minisztérium államtitkára, 1952–56-ban a Bolyai egyetem rektora volt. 1958–1967 között a bukaresti Nicolae Iorga Történettudományi Intézet aligazgatója, 1970-től akadémikus: 45, 47, 52, 57, 65, 74, 75, 80, 82, 83, 94, 97, 98, 100, 107, 108, 113, 114, 119, 150, 151, 157, 158, 196, 235, 242, 243, 249, 251, 253, 255, 259, 276, 277, 288, 301, 303, 304, 308, 312, 316, 341, 342, 343, 357, 359, 360, 361, 362, 363, 387, 407, 411, 416, 439, 453, 458, 467, 468, 479, 482, 486, 489, 495, 496, 515, 517, 518, 526, 534, 539, 549
- Bara Sámuel, az MNSZ OVB tagja: 186
- Barabás Endre, az MNSZ KIB tagja: 468
- Barabás Miklós, unitárius lelkész, az MNSZ Alsó-Fehér megyei parlamenti képviselője: 336, 357, 369
- Baricz Dénes, római katolikus pap, a békepapi mozgalom vezetője: 524, 525
- Bartalis Margit, kászonfeltízi lakos: 503
- Bartók Imréné, csikszeredai lakos: 503
- Bedeleanu [?]: 227
- Bem József, '48-as táborkok: 18
- Benedek Marcell (1885–1969), író, irodalomtörténész, műfordító. Benedek Elek fia. Az Tanácsköztársaság alatt kifejtett tevékenysége miatt középiskolai tanári diplomájától megfosztották, 1940 előtt Magyarországon élt, csak a 2. bécsi döntés után telepedett le Erdélyben. 1945 áprilisában Kisbancból Kolozsvárra költözött, ahol bekap-

- csolódott az irodalmi közéletbe. 1946 februárjától a *Világosság* szerkesztő-bizottságának tagja lett. A Bolyai Tudományegyetem esztétikai tanszékének professzora 1947-ig, amikor fiával, az ugyancsak egyetemi tanár Benedek Istvánnal visszatért Magyarországra: 272, 277, 309
- Benke Pál, az MNSZ OVB tagja: 158
- Bernáth Ernő, újságíró: 235, 249, 368, 421
- Bethlen Gábor, erdélyi fejedelem: 18
- Bethlen György, (1888–1968), politikus, agrárszakember. Az OMP alelnöke, 1926–1938 között pedig a párt elnöke. 1936-ig az EMGE elnöke: 429
- Bikfalvy Kálmán (1901–?), agrármérnök, szakíró. 1936-tól az EMGE alkalmazottja volt, 1938-tól az *Erdélyi Gazda* egyik publicistája. 1948 és 49-ben a kolozsvári mezőgazdasági főiskola tanára volt: 507
- Biró Béla, az MNSZ KIB tagja: 463
- Bodnăraş, Emil (1904–1976), hivatásos katonatiszt, kommunista politikus. 1932-ben mint katona a Szovjetunióba dezertált, 1944 nyarán tért onnan vissza. Az 1944. augusztus 23-i bukaresti „kiugrás” egyik szervezője volt. 1947–1955 között hadügyminiszter, 1945–1948 között az RKP KB, majd 1948–1965 között az RMP PB tagja volt: 232
- Boga Alajos (1886–1954), egyházi író. A teológiát Bécsben a Pazmaneumban végezte. 1910-ben szentelték pappá. 1915–1918 között tabori lelkész. 1919-től 1929-ig a kézdivásárhelyi gimnázium tanára, majd igazgatója. 1933-tól kanonok, egyházmegyei tanfelügyelő. 1950-ben koholt vádak alapján letartóztatták, a máramarosszigeti börtönben vesztette életét: 155
- Bogdan cel Bun, moldvai fejedelem: 466
- Bogdan, Iosif (?-?), korábbi nevén Salamon József. A Kulturális Intézmények Bizottságának alelnöke volt, majd egészségügyi miniszter-helyettes lett, 1952-ben kinevezték az ARLUS alelnökének, majd 1955-től ugyancsak alelnöke volt a Román Intézet Külföldi Kulturális Kapcsolatok Osztálynak: 411
- Bolgár Elek (1883–1955), jogász, kommunista politikus, diplomáciatörténész. 1918-ban a KMP alapító tagja. A Tanácsköztársaság helyettes külügyi népbiztos. Bécsbe, majd Berlinbe emigrált. A harmincas évek közepétől a második világháború végéig a Szovjetunióban volt egyetemi tanár. Magyarországon 1947–1948-ban külügyminiszter-helyettes, utána 1949-ig prágai, 1951-ig londoni követ: 408, 411
- Bona Sándor, az MNSZ KIB tagja: 336
- Borilă, Petre (1906–1973), kommunista politikus, az illegalista mozgalom tagja. A harmincas években részt vett a spanyol polgárháborúban, a II. világháború alatt a Szovjetunióban szervezett „Tudor Vladimirescu” hadosztály egyik parancsnoka. 1948-tól 1969-ig az RMP KV, ill. az RKP KB-nak, 1952–65 között az RMP PB-nek a tagja: 553, 557
- Boros Domokos – páter Fortunát (1895–1953), ferences szerzetes, egyháztörténész. 1942 és 1948 között az erdélyi ferences rendtartomány főnöke. 1951 augusztusában a Duna-Fekete-tenger csatornához hurcolták, ott pusztult el: 275, 310, 358
- Borsi József, az MNSZ KIB tagja, az MNSZ Országos Szervező Bizottságának tagja: 74, 195, 197, 242, 276, 343, 463
- Borsos István, gyergyócsomafalvi földműves: 252
- Börnő [?], az MNSZ brassói szervezetének tagja:
- Böszörményi Sándor (1887–?), jogász. A két világháború között a Romániai Nagyiparosok Országos Egyesületének Erdélyi-Bánáti ügyvezető igazgatója volt, a Nemzeti Liberális Párttal tartott fenn jó kapcsolatokat. Tagja volt annak a direktóriumnak, amely elvállalta az MNSZ gazdasági bizottsága mellett működő Romániai Magyar Gazdasági Tanács (ROMGÁT) vezetését: 65, 90, 91, 254, 344, 353, 415, 420
- Bözödi (Jakab) György (1913–1989), író, szociográfus, történész: 50
- Bugnariu, Tudor (1909–1988), kommunista politikus, egyetemi tanár. Tanulmányait a kolozsvári Ferdinánd Egyetem irodalmi és filozófiai tanszékén végezte. 1944 őszén Kolozsvár polgármestere lett, majd a Nemzetiségügyi Minisztérium Kolozs Tartományának felügyelője (1945–46). 1948 után újra visszatért az oktatáshoz, majd kine-

vezték a Babeş Tudományegyetem dékánjának, később a rektor-helyettesének is: 127

Bundori [?], az MNSZ brassói szervezetének tagja: 188

C

Călugăru [?], a Nemzetvelésügyi Minisztériumban a felekezeti oktatás felügyelője: 227

Camil, Suciú (?-?) A 2. Groza-kormányban a nemzetiségügyi államtitkárság („alminisztérium”) vezetésével ideiglenesen megbízott vezértitkár: 350, 359, 362, 363, 383

Chitta, Iulian: agrárszakember: 125

Coșca, román népfelkelő: 51, 60, 173

Coposu, Corneliu (1914–1995), politikus, jogász. A második világháború utána az NPP vezetőségi tagja, a Szilágy megyei NPP elnöke. 1947-ben letartóztatták, de csak 1956-ban ítélték el. 1989–1995 között a NPP elnöke, szenátor: 36, 48

Cornat, Augustin, 1944. október 24-én kinevezték Nagyvárad polgármesterének, azonban a tisztséget soha nem foglalhatta el: 32

Cotton, Eugenie, 1948-ban a Demokratikus Nők Világszervezetének elnöke: 489

Crăciun, Constanța, 1948-ban a Romániai Demokratikus Nők Szervezetének elnöke: 489

Crișan, román népfelkelő: 51, 60, 173

Czabai Pál, az MNSZ KIB tagja: 201

Czápos Ferenc, az MNSZ KIB tagja: 463

Czikó Lőrinc (1907-?), kommunista politikus, eredetileg vasmunkás, majd később tisztviselő. A MADOSZ alapító tagja. 1945–1946-ban nagyváradi csendőrfelügyelő. 1946–1948 között parlamenti képviselő. Az új kurzus jeleként 1948-ban, Felszeghy Ödön menesztése után, kinevezték az oktatásügyi minisztérium osztályvezetőjének: 102, 150, 158, 169, 200, 289, 352, 357, 381, 477, 553, 555

Czikó Nándor (1905–1995?), vasmunkás, politikus. Bukaresti származása és illegalista múltja miatt jó kapcsolatokat alakított ki a KRP fővárosi vezetőivel. A Groza-kormány megalakulása után a nemzetiségügyi államtitkárság tanácsosa lett. Az MNSZ-en belül az ún. romanofil csoporthoz, a Bá-

nyai-szárnyhoz tartozott. 1946 és 1948 között az MNSZ parlamenti frakciójának egyik titkára, 1948–52 között a Nagy Nemzetgyűlés egyik alelnöke. 1947 júniusától az MNSZ Politikai Titkárságának, 1948 decemberétől a Politikai Bizottságának tagja: 47, 69, 75, 113, 114, 135, 144, 145, 148, 150, 151, 235, 251, 279, 298, 341, 344, 347, 348, 352, 357, 358, 359, 360, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 381, 387, 407, 424, 425, 426, 438, 439, 452, 453, 458, 466, 476, 482, 534, 535, 549

Csákány Béla (1911–1996?), jogi és közgazdasági szakíró, ügyvéd. Az MNSZ egyik alapítója. 1947-ig az MNSZ a központi irodájának vezetője, 1946–48 között parlamenti képviselő. Az MNSZ-en belül a Bányai-szárnyhoz csatlakozott. 1947–1950 között az Román Nemzeti Bank felügyelő-bizottságának tagja. A Bolyai, majd pedig a Babeş Tudományegyetem tanára: 11, 47, 50, 51, 65, 73, 97, 98, 103, 110, 113, 114, 130, 144, 148, 153, 158, 168, 207, 226, 235, 249, 263, 275, 269, 290, 328, 335, 341, 342, 343, 344, 347, 359, 360, 364, 367, 368, 369, 381, 387, 407, 408, 410, 412, 414, 415, 421, 423, 425, 426, 437, 439, 440, 450, 453, 458, 463, 476, 488, 497

Csákányovszky Károly, nyomdász, az MNSZ KIB tagja: 366, 367

Császár Gy[?], agrárszakember, 1946-ban az Alsó-Fehér megyei MNSZ szervezet parlamenti képviselőjelöltje: 369

Csere Lajos, üzletember: 348

Csiki György, asztalosmester, az MNSZ KIB tagja: 135, 199

Csögör Lajos (1904–2003), fogorvos, egyetemi tanár, szakíró. A két világháború között bekapcsolódott az illegális kommunista párt munkájába, a második világháború után az MNSZ vezető politikusa. 1945–1948 között a Bolyai Tudományegyetem, 1948–1949, valamint 1964–1967 között a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet rektora. 1946-ban megválasztották parlamenti képviselőnek. 1949-ben letartóztatták, és a „transzilvanisták” perében 1954-ben elítélték, 1956-ban rehabilitálták: 58, 65, 95, 97, 98, 127, 129, 178,

196, 198, 207, 235, 242, 244, 248, 253, 254, 310, 353, 357, 507, 508, 551

Csögör Lajosné: 343

Csűrös István (1914-?), botanikus, botanikai szakíró, egyetemi tanár. 1946-tól oktatott a Bolyai egyetemen, 1959-től nyugdíjba vonulásáig a Babeş-Bolyai Egyetem növénytan tanszékvezető tanára volt: 362

D

Daday Lóránd, írói nevén Székely Mózes (1893–1954), író. Református teológiát végzett Kolozsvárt. 1924-ben a Pazmaneum bölcsészeti karán doktori oklevelet szerzett. 1944-ben Dés polgármestere, 1944 után az *Utunk* c. lap munkatársa volt Kovács Bálint álnéven: 52

Dálnoki Miklós Béla (1890–1948), katonatiszt, politikus, miniszterelnök. A Ludovika Akadémia végzettje 1910-ben avatták hadnaggyá. 1944. augusztus 1-től az I. magyar hadsereg parancsnoka, a nyilas hatalomátvétel után törzsének néhány tagjával átment a szovjet csapatokhoz. A debreceni Ideiglenes Nemzeti Kormány 1944. december 22-én Magyarország miniszterelnökévé választotta; az 1945 novemberi választásokig tölti be ezt a posztot. Később a Magyar Függetlenségi Párt vezetője, de politikailag elszigetelődött: 39, 183

Dán István, kommunista politikus, Kolozsvár alpolgármestere volt: 334, 337

Dávid Sándor, az MNSZ KIB tagja: 104, 106, 113, 114, 135, 152, 187, 203, 295

Dávidné (Dávid Sándor felesége): 190

Deák [?]: 195, 196, 276

Deák Ferenc, 19. században élt magyar politikus: 526

Debreczeny István, temesvári református lelkész, 1940 előtt a Királyhágómelléki Református Egyházkerület missziói előadója volt: 110

Demeter András, a MADOSZ egyik alapító tagja volt, 1944 végétől Háromszék prefektusa (megyefőnöke) volt: 104, 419

Demeter Dezső: 342

Demeter János (1908–1988), jogász, egyetemi tanár. Az egyik alapítója volt az 1930-ban megjelent *Erdélyi Fiatalok* lapnak, de on-

nan kizárták, mivel az illegális KRP felé orientálódott. 1932–1933-ban a MADOSZ lapjának, a *Falvak Népe*nek szerkesztője lett, majd 1941-től az észak-erdélyi kommunista perekben védőügyvédként vett részt. A második világháború után az MNSZ VB tagja lett, de az MNSZ kisebbségi törvénytervezetének elkészítése miatt kizárták az RKP-ból, még előtte le kellett mondania a kolozsvári alpolgármesteri tisztségéről is. 1945-től a Bolyai egyetem egyik dékánjának nevezték ki. 1952-ben letartóztatták, 1954-ben egy koncepció perben (Csögör Lajossal, Balogh Edgárral, Jordáky Lajossal együtt) elítélték. 1955-ben elnöki kegyelemmel kiszabadult és rehabilitálták, visszakerült a Bolyai egyetemre, 1959 után a Babeş-Bolyain oktatott. 1969 és 1976 között a Magyar Dolgozók Tanácsának kolozsvári elnöke volt: 58, 65, 80, 81, 83, 85, 89, 95, 97, 98, 153, 158, 159, 168, 178, 179, 235, 244, 275, 327, 328, 335, 337, 410, 426, 551

Demeter Károly, a Kis-Küküllő megyei MNSZ vezetőségi tagja: 139

Dénes József, az Udvarhely megyei RSZDP aktivistája: 342

Dobos Ferenc, 1946-ban Székelyudvarhely polgármestere: 318

Dózsa György, az 1515. évi parasztfelkelés vezére: 50, 51, 60, 103, 105, 110, 423, 426, 427

Dóri (Dóry) Erzsébet, az MNSZ OVB tagja, a nő bizottság vezetője volt: 343, 345, 357, 359, 364, 382, 386, 387, 407, 422, 439, 453, 458

Dragomirescu, Mihail: 219, 227, 229, 232

Dubovszky Pál, az MNSZ KIB tagja: 139, 196, 343, 357, 369

E

Elekes Béla, szövetkezeti szakember. Miután a magyar szövetkezetek beléptek a megyei „federálékba”, kinevezték az INCOOP igazgató tanácsába: 465, 477

Enyedi Ferenc, az MNSZ KIB tagja: 79, 289, 290

Erdei Árpád, MNSZ aktivista: 553

Erdélyi Gyula (1909–1978), pedagógus, pedagógiai szakíró, főiskolai tanár. 1945-ig a

nagyenyedi Bethlen Kollégium tanára volt. 1945 májusa és 1946 júliusa között az MNSZ Központi Intézőbizottságának tagja. 1945 szeptembere és 1947 októbere között a brassói magyar tankerület főigazgatója, utána minisztériumi vezérfelügyelő lett. 1952-től a I. Andreescu Képzőművészeti Főiskolán és a Gh. Dima Zeneművészeti Főiskolán oktatott: 86, 235, 254, 331

F

- Faragó Sándor, az MNSZ KIB tagja: 113, 141, 207, 357
- Farkas Jenő, a ZSDSZ vezetőségi tagja: 127
- Farkas Mihály (1904–1965), kommunista politikus. 1921-ben először a CSKP, majd az illegális KMP tagja volt. 1945-től az MKP KB, végül az MDP KV tagja, 1948–1953 között honvédelmi miniszter. 1956-ban a Rákosi-korszakban elkövetett bűnei miatt kizárták a pártból, 1957-ben 14 évre ítélték, de 1960-ban amnesztiával szabadult: 387, 434
- Fazekas János (dr.), az MNSZ OVB tagja: 275, 318, 319
- Fekete Nagy Mihály (1894–1954), újságíró, szerkesztő. 1935 és 1939 között a bukaresti *Carpatpress* c. nyomatos periodikát szerkesztette, 1944 után a *Népi Egység* szerkesztőségében dolgozott, 1954-ben gyanús körülmények között öngyilkos lett: 360
- Felszeghy Ödön (1907–?), biokémikus, egyetemi tanár. 1940-ig a dévai Decebal Líceumban tanított, 1941 és 1948 között a kolozsvári tanítóképző tanára, majd igazgatója lett. A kolozsvári egyetemen 1941-től oktatott, 1960-tól egyetemi tanár a Babeş-Bolyai egyetemen. 1945 szeptemberében került a nemzetnevelésügyi minisztériumba, mint a magyar nyelvű oktatás előadója, 1946 októberétől 1948 áprilisáig minisztériumi vezértitkár volt: 362, 525
- Fodor Gergely, római katolikus pap: 524
- Fodor István, az MNSZ KIB tagja: 186, 190, 199, 276, 291, 341, 357, 359, 360, 364, 382, 385, 387, 425, 429, 449, 453, 458
- Fodor Samu, az MNSZ KIB tagja: 332
- Fóris István/ Foriş, Ştefan (1892–1946), kommunista politikus. 1940–1944 között a

- KRP főtitkára. 1944-ben párttársai letartóztatták, majd 1946-ban kivégezték: 63
- Franyó Zoltán (1887–1978), író, költő, műfordító, szerkesztő: 111
- Fuhrmann János, üzletember: 467, 468

G

- Gaál Gábor (1891–1954), szerkesztő, irodalomkritikus, közíró. A Tanácsköztársaság kikiáltása után a Közművelődési Népbizottságon Lukács György népbiztos munkatársa lett, mint a tankönyvszerkesztő bizottság, majd a szocializált színházak referense. Ezt követően a Vörös Hadsereg észak-magyarországi hadjáratában Lukács György politikai biztos katonai tanácsadója. A bukás után – pár évnyi nyugat-európai kitérő után – a huszas évek végén Kolozsváron telepedett le, majd a kommunista párt befolyása alatt lévő legjelentősebb erdélyi folyóirat, a *Korunk* főszerkesztője lett. 1942 nyarán behívót kapott, 1945 őszén nyugati hadifogságból került vissza Kolozsvárra. 1946-tól a Bolyai Tudományegyetem filozófia tanszékének tanára lett. Kezdetben az *Utunk* főszerkesztője, az MNSZ tankönyvbizottságának elnöke volt. Az 1945 utáni években a romániai magyar irodalomban a vezető kanonizátor szerepét töltötte be. 1949 után támadni kezdték, 1950-ben megfosztották a párttagságától, majd a Bolyai Tudományegyetemről 1952-ben elbocsátották: 277, 341, 342, 343, 344, 357, 359, 360, 364, 366, 367, 368, 387, 407, 423, 427, 439, 458
- Gábor Lászlóné: 341, 343, 359, 387, 439
- Gábosi Tamás, páter Oszvald Gyula (1914–?), gelencei születésű, „kiugrott” dévai ferences szerzetes. Tagja volt az MNSZ KIB-nek 1945 és 1947 között. „Kilépésének” ideje egyelőre nem ismert, a negyvenes évek vége felé újságíróskodott, később az Egyházügyi Hivatal megbízottja volt: 143, 155, 275
- Gál Imre, az MNSZ KIB tagja: 158
- Gál Miklós, földbirtokos, a dél-erdélyi MNK Elnöki Tanácsának a tagja: 44, 414
- Galgóczi Ferencz, bankigazgató: 235, 242, 254
- Gáll István, férfisزابó, az MNSZ KIB tagja: 139

- Gáll Kálmán, az MNSZ KIB tagja: 468
- Georgescu, Teohari (1908–1976), kommunista politikus, 1940–44 között moszkvai emigrációban élt, 1945 és 1952 között belügyminiszter volt, ekkor az ún. jobboldali elhajlás vádjá miatt tisztségeitől megfosztották: 28, 30, 47, 173, 175, 219, 227, 340, 364, 365, 374, 489, 530, 542
- Gheorghiu-Dej, Gheorghe (1901–1965), vasutas, az illegális KRP tagja. 1934–44 között politikai fogoly, 1945-től az RKP, 1948-tól az RMP főtitkára, 1952–56 között miniszterelnök: 25, 28, 29, 30, 38, 84, 86, 182, 356, 405, 412, 420, 455, 456, 489, 511, 427, 454, 553, 556, 558, 561
- Goldberger Miklós/Goldberger, Nicolae (1904–1970), illegalista kommunista. 1923-ban belépett a KRP-be, majd 1932-től egészen 1936-ig a KRP PB-nek és Titkárságnak tagja, illetve a KRP Kolozs tartományi titkára volt. 1944 után fontos tisztségeket tölt be a párt propaganda és oktatási szervezeteiben: az RKP KV Propagandaosztály vezető-helyettese, az RKP KB Szervezési Osztály vezetője, a Zsdanov Társadalomtudományi Intézet rektora és a Párttörténeti Intézet első igazgató-helyettese volt: 80, 316, 556, 507
- Groza, Petru (1884–1958), ügyvéd, politikus. 1920–21-ben, majd 1926–27-ben az első, illetve a második Averescu-kormány tárcanélküli minisztere volt, 1927-ig néppárti képviselő. 1933-ban megalapította az Ekésfrontot, mely eleinte a szélsőjobboldal felé orientálódott, de 1935-ben az illegális kommunista párttal vette fel a kapcsolatot. A második Sănătescu- és a Rădescu-kormány miniszterelnök-helyettese, majd 1945 márciusától miniszterelnök. 1952-től az Elnöki Tanács elnöke volt. 1945 tavaszán felvetette a magyar–román határ „spiritualizálásának” kérdését. A korban elterjedt róla, hogy a magyar ügyek pártolója: 21, 24, 25, 26, 34, 38, 39, 51, 53, 57, 59, 60, 71, 74, 75, 76, 78, 82, 92, 98, 99, 103, 121, 126, 127, 130, 133, 134, 141, 145, 146, 148, 151, 154, 156, 169, 170, 172, 176, 177, 181, 182, 186, 192, 193, 195, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 205, 206, 212, 215, 217, 223, 231, 232, 233, 234, 238, 249, 255, 257, 258, 260, 271, 272, 275, 279, 280, 282, 286, 292, 297, 311, 320, 324, 332, 350, 355, 359, 362, 363, 368, 370, 373, 382, 383, 398, 400, 410, 432, 433, 444, 451, 568, 471, 489, 490
- Groza, Victor, 1944-ben Maros-Torda megye prefektusa volt: 53
- Gyallay-Pap Domokos, külügyminisztériumi fogalmazó, 1945–1947 között a bukaresti Magyar Misszió sajtóattaséja: 77, 125, 235, 241
- Gyárfás Elemér, (1884–1945), politikus, közgazdász. Az I. világháború alatt, 1917–18-ban Kisküküllő vármegye főispánja volt. 1921-ben az OMP elnöki tanácsának tagja. 1926-ban a párt listáján bekerült a román szenátusba. Az erdélyi katolikus státusnak előbb alelnöke, később elnöke lett. Az ún. Katolikus Népszövetségben az elnöki tisztséget töltötte be. A Magyar Párt betiltása után (1938) az erdélyi magyarság politikai szervezetében, a Romániai Magyar Népközösségben játszott fontos szerepet. Bukarestben halt meg: 44, 49, 146, 148, 198
- Gyárfás Lajos, az MNSZ KIB tagja: 335
- Gyöngyössy István (1910–1994), jogász, 1946–49 között a bukaresti magyar diplomáciai képviselő diplomatája, ill. vezetője, 1949–1954 között politikai elítelt: 255, 353, 356, 359, 376, 380, 387, 390, 393
- György Lajos (1890–1950), irodalomtörténész, a Ferencz József Tudományegyetem, majd a Bolyai egyetem professzora volt. Számtalan erdélyi lapnak volt a szerkesztője: a *Pásztortűznek* (1924–1928), az *Erdélyi Irodalmi Szemlének* (1926–1929), az *Erdélyi Múzeumnak* (1930–1940) és az *Erdélyi Iskolának* (1933–1944). Ez utóbbi lapot együtt alapították Márton Áronnal: 461

H

- Hadházi Samu, földműves, a MADOSZ tagja: 52
- Hadi Róza: 367
- Hadnagy Imre, szövetkezeti tisztviselő: 335, 400
- Hagymás Mihály: 157
- Hajdu Győző (1929), író, szerkesztő. A Marosvásárhelyi Református Kollégiumban

- érettségizett (1948), a Bolyai Tudományegyetemen magyar nyelv és irodalom szakot végzett (1952). Már mint egyetemi hallgató Gaál Gábor mellett dolgozott az *Utunk* szerkesztőségében, majd az 1953-ban induló *Igaz Szó* főszerkesztője lett s maradt három évtizeden át, meghatározva a lap profilját, szellemi anyagát, alkalmi kampányait és emlékszámait: 336
- Haller István, a II. világháború alatt a dél-erdélyi Hangya szövetkezeti központ elnöke, valamint az MNK elnöki tanácsának a tagja volt: 44
- Haranghy László (1897–1975), kórbonctani szakorvos, egyetemi tanár. 1940-ben a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemre hívták meg, ahonnan a kiűritési parancs miatt 1944-ben Németországba távozott. 1946-ban visszament a Bolyai Tudományegyetemre, 1952-ig a marosvásárhelyi orvostudományi kar, ill. 1948-tól az Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet magyar állampolgárságú szerződéses professzoraként oktatott, mivel a szerződését nem újították meg, visszament Budapestre: 427, 489
- Havadtóty Sándor, református lelkész, az 1946. évi parlamenti választásokon megválasztották az MNSZ Háromszék megyei képviselőjének: 367, 370, 381
- Heicell József: 335
- Horea, román népfelkelő: 51, 60, 173
- Horthy Miklós, Magyarország kormányzója: 42, 109, 111, 202, 206, 398, 408, 426, 432
- Horthy Miklós Ifj., 1939-től diplomataként dolgozott. 1944 januárjától a háborúból való kilépést (kiugrás) szervezte. 1944. október 15-én a nácik törbe csalták és elrabolták. A háború végéig a mauthauseni koncentrációs táborban raboskodott: 42
- Horvát Ilona, az MNSZ KIB tagja: 195, 205
- Horvát László: 329
- Horváth Miklós, orvos, az 1946. évi parlamenti választásokon megválasztották az MNSZ Háromszék megyei képviselőjének: 357, 365, 370, 443, 444
- Hossu, Iuliu (1885–1970), görög-katolikus püspök, kardinális. A kommunista hatalomátvétel után letartóztatták, majd a Szentzék nyomására szabadon bocsátották, élete végéig megfigyelés alatt tartották: 146, 487, 492
- Huszár Kálmán, a Kaláka Szövetkezeti Központ jogtanácsosa: 235
- Huszár Károly, a Kaláka Szövetkezeti Központ jogtanácsosa: 281, 367, 382

I

Illyés Borcsa, a brassói MNSZ tagja: 186, 187, 190

Imecs Béla, munkás, az 1946. évi parlamenti választásokon megválasztották az MNSZ Háromszék megyei képviselőjének: 205, 370, 342

Imets (Imecs) János, 1944 után Udvarhely megye prefektusa, az 1946. évi parlamenti választásokon megválasztották az MNSZ Udvarhely megye képviselőjének: 294, 318, 381, 467

Imre József, boncidai plébános: 525

Ionița Sturza Vodă, moldvai fejedelem: 466

Iordăchescu, Theodor (?-?), az RSZDP felső vezetésének tagja: 219, 220, 221, 222, 223, 226, 227, 228, 229, 230, 233

J

J. V. Sztálin: SZU marsallja: 25, 26, 59, 61, 82, 110, 134, 139, 143, 156, 197, 198, 201, 211, 212, 278, 323, 330, 489, 495, 496, 546, 555, 560

Jakab Sándor/ Iacob, Alexandru (1913–2000), kommunista politikus. 1944 után az RKP észak-erdélyi tartományának felelőse volt, a nemzetiségi kérdésében elfogadta az RKP irányvonalát. Luka László 1947-ben maga mellé vette a gazdasági minisztériumba, és 1952-ig pénzügyminiszter-helyetteseként dolgozott. Luka letartóztatása után neki is távoznia kellett a pénzügyminisztériumból. 1954-ben a Luca-perben 20 évre ítélték, 1964-ben szabadult: 80, 313, 316, 434, 542

Jancsó Elemér (1905–1971), irodalomtörténész, kritikus, szerkesztő, egyetemi tanár. Az 1930-ban létrejött *Erdélyi Fiatalok* című folyóirat alapítóinak egyike volt, részt vett Antal Márk marxista szemináriumán, bekapcsolódott a Vásárhelyi Találkozó munkálataiba. Álnéven a *Korunk* munkatársa volt. 1942-től az Erdélyi Tudományos Intézet kutatója, 1945-től a Bolyai Tudomány-

egyetem, majd az egyetem egyesítése után haláláig a Babeş-Bolyai Egyetem magyar irodalmi tanszékének vezetője. 1945 májusa és 1946 júliusa között az MNSZ Központi Intézőbizottságának tagja: 107, 155, 178, 196

Jászi Oszkár (1875–1957), író, politikus, egyetemi tanár, szociológus. 1911-ben a kolozsvári egyetemen az alkotmánytan magántanárává képesítették. A *Husadik Század* főszerkesztője, az Országos Radikális Párt elnöke. Az 1918. októberi polgári demokratikus forradalom idején a Nemzeti Tanács tagja, a Károlyi-kormány nemzetiségi kérdésekkel megbízott tárcanélküli minisztere. A románokkal tárgyaló aradi küldöttség vezetője volt. A Tanácsköztársaság kikiáltása után külföldre emigrált. Először Bécsbe ment; 1924-ben felolvasókörútra hívták meg az USA-ba. 1925-ben végleg ott telepedett le és az Ohio államban levő Oberlin College szociológiaprofesszora lett: 58

Jordáky Lajos (1913–1974), kolozsvári politikus, szociológus, kritikus. 1940 előtt az RSZDP, majd 1940–44 között az MSZDP tagja, 1944. október 11-én belépett a kommunista pártba. 1945 februárjában megválasztották az ODA Észak-Erdélyi VB társelnökének. Az erdélyi közigazgatási autonómia híve volt, a nemzetiségi jogok védelmezése miatt 1946 februárjában kizárták az RKP-ból. 1945 és 1947 között a Bolyai Tudományegyetem közgazdasági karának professzora volt, majd a Magyar Színház irodalmi titkára. 1952-ben koholt vádakkal letartóztatták, 1954-ben Balogh Edgárral, Csögör Lajossal és Demeter Jánossal együtt egy koncepciós perben elítélték, de 1955-ben államfői kegyelemmel kiengedték és rehabilitálták. Az '56-os magyar forradalom alatti magatartása miatt 1957 áprilisában újra letartóztatták, de nem állították bíróság el, szabadlábra helyezték, cserébe nyilvánosan „önkritikát” gyakorolt. 1957-től az RSZK Akadémiája kolozsvári fiókja Történeti Intézetének kutatója volt: 42, 43, 58, 95, 129, 178, 179, 309, 310, 340, 551

Józan Miklós (1869–1946), unitárius lelkész, költő, műfordító, püspök. 1895-ben szen-

telték lelkésszé. Az *Unitárius Értesítő* alapítója, 1941-től haláláig kolozsvári unitárius püspök: 254

Józsa Béla (1898–1943), kommunista politikus, közíró, költő, szerkesztő. Az illegális kommunista párt tagja volt, részt vett a Vásárhelyi Találkozón. 1940-ben az MKP-ba lépett át, a háborúellenes mozgalom egyik aktivistája volt. A magyar katonai hatóságok 1943-ban letartóztatták, a vallatások során november 29-én meghalt: 102, 156, 197, 349, 435, 454, 457

Juhász Lajos, részt vett az illegalista mozgalomban. Az RKP utasítására belépett az MNSZ-be, ahol a kommunista párt vonalát érvényesítette. 1952 szeptemberében az RKP kinevezte az MNSZ élére: 64, 96, 141, 343, 357, 359, 382, 386, 388, 359, 407, 411, 439, 452, 453, 458, 485, 488, 489, 495, 515, 517, 532, 535, 534, 538, 539, 541, 549, 553

K

Kabdebő Erna (1886–1972), színműíró, publicista, előadóművész, középiskolai tanár. Fél évszázadon keresztül tanított (1960-ig) különböző marosvásárhelyi középiskolákban: 367, 369, 383

Kacsó Sándor (1901–1984) író, szerkesztő. A két világháború között számos magyar napilap munkatársa (*Keleti Újság, Újság, Brassói Lapok*). A szocialista eszmék iránti kötődése közismert volt, de ez nem zárta ki együttműködését az Országos Magyar Párttal, vagy 1940–1944 között a Magyar Népközösséggel sem. 1944 szeptemberétől 1945 júniusáig a Tîrgu-Jiu-i internálótáborban raboskodott. 1945–1946-ban a *Falvak Népe* főszerkesztője, 1946–1948 között parlamenti képviselő, 1947–1952 között az MNSZ elnöke, majd az Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó kolozsvári szerkesztőségének munkatársa, ill. az Irodalmi Kiadó kolozsvári fiókjának vezetője (1952–1968): 18, 31, 63, 65, 82, 92, 94, 96, 97, 110, 197, 110, 197, 222, 235, 243, 246, 247, 248, 254

Kahána Bernát, nyomdatulajdonos: 342

Kajlik [?]: az MNSZ KIB tagja: 369

- Kakassy Endre (1904–1963), a kolozsvári egyetemen szerzett jogi diplomát. A két világháború között újságíróként tevékenykedett, a *Brassói Lapok* munkatársaként is dolgozott, 1945 és 1947 között az *Erdélyi Gazda Naptárát* szerkesztette. 1945 után irodalmi munkásságáról vált ismertté. 1947 májusában – többszáz erdélyi magyar értelmiségivel együtt – lefoglalták és bírósági ítélet nélkül tartották fogva hónapokig Szamosújváron: 110
- Káli János, 1946-ban az MNSZ körzetfelelőse volt, az MNSZ KIB tagja: 388, 468, 470
- Kálmán Elek, közjegyző, az MNSZ-vezetése 1946 nyarán őt delegálta Czikó Nándor helyébe a Központi Agrárreform Bizottságba: 347, 382, 410
- Kálmán Vencel: 336
- Kanabé Sándor: 336
- Kántor István, az MNSZ OVB szervező Bizottságának tagja: 276, 343
- Károlyi Mihály (1875–1955), politikus, miniszterelnök. 340, 419, 446
- Kató József, kisiparos, a MADOSZ Brassó–Székelyföldi Kiáltványának egyik aláírója: 104
- Kató Mihály, a brassói MNSZ szervezet tagja: 189
- Katona Szabó István, az MNSZ KIB tagja, a Móricz Zsigmond Kollégium diákja: 197, 207
- Kaufmann [?], üzletember: 349, 351, 420
- Kazinczy János, az MNSZ KIB tagja: 113
- Kese A[?], az MNSZ KIB tagja: 369
- Kis Pál: 336
- Kis-Benke György: 553
- Kiss Gergely: az MNSZ ifjúsági felelőse: 341, 343, 367, 439
- Kiss Gyula, az MNSZ alapító tagja: 104, 113, 191
- Kiss Pál, az MNSZ OVB tagja: 367, 359, 407, 421, 422, 429, 453, 495
- Kocsis [János?]: az MNSZ OVB tagja: 402
- Kohn Hillel (1891–1972), kommunista politikus, közgazdasági író, egyetemi tanár. A két világháború között a KRP erdélyi illegális mozgalmának egyik szervezője, 1936–1940 között pedig a KRP erdélyi és bánáti tartományi titkárságának tagja. 1942-ben az ún. szamosfalvi kommunista perben életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték. Kiszabadulva a dachau és a buchenwaldi koncentrációs táborokból, bekapcsolódott a Demokratikus Zsidó Nép-közösség szervezésébe, majd megválasztották a szervezet elnökének. 1946-ban kinevezték a Bolyai Tudományegyetem jog- és közgazdasági karára, ahol politikai gazdaságtant oktatott: 127, 318, 320, 391, 392
- Konrád Péter, a Krassó-Szörény megyei MNSZ vezetőségi tagja: 357
- Kónyáné, az MNSZ brassói szervezetének vezetőségi tagja: 188, 189, 190
- Korparich Ede (1893–?), tengerésztiszt, közgazdász. A Hangya, majd a Kaláka Szövetkezeti Központ elnöke 1947-ig. Következően ellenállt a magyar szövetkezeti hálózatok beolvasztásának. 1949-ben letartóztatták, 1951-ben a Márton Áron és társai perben 5 évre ítélték: 77, 244, 254, 273
- Kós Károly (1883–1977), építész, grafikus, író. A politikai aktivizmust meghirdető *Kiáltó Szó* című kiáltvány társszerzője, a kalotaszegi Magyar Néppárt megalakítója. 1927-ben kilépett az OMP-ból. Társalapítója volt a Barabás Miklós Céhnek. 1940 és 1944 között tanára volt a Kolozsvári Mezőgazdasági Akadémiának. A második világháború után az MNSZ kinevezte az EMGE igazgatójának, 1946–1948 között az MNSZ parlamenti képviselője volt, majd a politikától teljesen visszavonult: 43, 52, 57, 71, 78, 88, 89, 107, 235, 239, 240, 245, 254, 272, 277, 309, 318, 369, 381, 468
- Kós Zoltán, tanító, az 1946. évi parlamenti választásokon az MNSZ Szatmár megyei képviselőjelöltje: 369
- Kossuth Lajos, Magyarország kormányzója: 50, 58, 110, 213, 297, 375, 463
- Kótai Károly, az MNSZ alapító tagja: 113
- Kovács Béla: 331
- Kovács Elek, az MNSZ KIB tagja: 195, 200, 369, 381
- Kovács György (1911–1990), író, publicista. 1945-től 1950-ig a marosvásárhelyi *Szabad Szó*, majd a *Népújság* szerkesztője volt; egy ideig az *Utunk*, a *Korunk* és az *Igaz Szó* szerkesztőbizottságának volt a tagja, de munkatársa volt a *Falvak Népe*nek és az *Előrének* is. Irodalmi és publicisztikai te-

vékenységével párhuzamosan számos közéleti megbízatást vállalt: a Nagy Nemzetgyűlés képviselője (1952–1975), az RKP Központi Bizottságának tagja (1955–1974), a Nagy Nemzetgyűlés alelnöke (1965–1975): 525

Kovács Imre (1913–1980), író, szociológus, politikus. A magyarországi falukutató mozgalom vezéralakja. Egyik alapítója volt 1937-ben a Márciusi Frontnak. 1939-ben Veres Péter, Erdei Ferenc, Sinka István, Szabó Pál társaságában megalapította a Nemzeti Parasztpártot. 1945-ban bekapcsolódott a Nemzeti Parasztpárt munkájába mint a párt főtitkára. Kovács Béla letartóztatása után kilépett a Parasztpártból, csatlakozott Balogh István Független Demokrata Pártjához, majd 1947 őszén elhagyta az országot. Később Washingtonban a Szabad Európa Bizottság (SZEB) kutató intézetében dolgozott egészen nyugalomba vonulásáig: 428

Kovács Kálmán, újságíró: 110

Kóvágó Mihály, az 1946. évi parlamenti választásokon az Arad megyei MNSZ jelöltje: 130, 357, 369

Kővári Jakab, székelyudvarhelyi unitárius lelkész: 143

Krajnik [?], az MNSZ KIB tagja: 195, 201

Kulcsár Mihály, római katolikus pap: 110, 524

Kurkó Gyárfás (1909–1983), lakatos, politikus. Politikai pályáját a MADOSZ-ban kezdte, 1934-től a - szervezet átszervezéséig - a MADOSZ elnöke, majd az MNSZ elnöke (1944–1947). Az MNSZ-en belül fokozatosan „radikalizálódott”, felismerte, hogy a nemzetiségi jogok biztosítását össze kell kapcsolni az államtól független magyar intézményrendszer fenntartásával. Emiatt szembe került a KRP magyar-ságpolitikai elképzeléseivel, 1947-ben megfosztották elnöki tisztségétől, majd az 1949 őszi letartóztatása után 1951-ben Márton Áronnal együtt ítélték el, mint „magyar irredentát”. Az 1964-es általános amnesztiával szabadult: 45, 46, 47, 49, 50, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 73, 74, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 102, 103, 104, 106, 109, 110, 113, 114, 119, 129, 137,

142, 143, 144, 145, 146, 155, 158, 159, 169, 173, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 195, 200, 207, 208, 210, 219, 220, 221, 223, 224, 227, 235, 237, 241, 242, 244, 245, 246, 254, 255, 269, 272, 273, 274, 277, 290, 311, 312, 313, 316, 317, 319, 320, 321, 3325, 331, 333, 335, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 357, 358, 359, 360, 364, 365, 366, 367, 368, 370, 371, 372, 373, 379, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 394, 396, 397, 400, 402, 407, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 439, 440, 452, 453, 455, 458, 463, 468, 479, 507, 556

Kuti Pál, az MNSZ KIB tagja: 195, 205

L

Laci Márton: 157

Lakatos István (1904–1993), kolozsvári közi-
ró, szociáldemokrata politikus. A két világháború között a romániai szociáldemokrata mozgalom egyik vezető alakja volt. 1934-től az *Előre* c. szociáldemokrata hetilap társszerkesztője, az RSZDP magyar tagozatának titkára, majd elnöke, 1936-tól pedig a párt végrehajtó bizottságának tagja. A második világháború után az RSZDP Országos Magyar Bizottságának és a „Szövetség” Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központjának igazgatósági elnöke lett. Nem fogadta el az MNSZ politikai irányvonalát és nem értett egyet a magyar szövetkezetek beolvasztásával, az RSZDP és az RKP egyesítésével sem. 1949-ben koholt vádakkal letartóztatták, majd 1951-ben az „erdélyi irredenták” perében Márton Áronnal együtt 25 év kényszermunkára ítélték. 1964-es szabadulása után a politikától visszavonultan élt: 71, 76, 129, 228, 244, 246, 262, 263, 273, 301, 379, 384

László Dénes, maroshévízi római katolikus pap: 525

László Domokos, diák: 224

László István, Csík megyei MNSZ aktivista: 503

Lázár József (Temesvár, 1908–1972), közíró, szerkesztő. Már fiatalon bekapcsolódott az illegalista munkásmozgalomba. Első írását 1934-ben a *Déli Hírlap* közölte, karcolatai, riportjai a *Mai Nő*, *Falvak Népe*, szociológiai reflexiói a *Korunk* (1938–39) hasábjain jelentek meg. A II. világháború alatt munkatáborba került. A felszabadulás után a temesvári *Szabad Szó* főszerkesztője (1945–1948), az újjászervezett *Arany János Társaság* alelnöke (1946–1948) volt. Az MNSZ Központi Bizottságának tagja, nemzetgyűlési képviselő, a *Világosság* főszerkesztője (1949–1952). Belső munkatársa volt a *Romániai Magyar Szónak* Bukarestben (1952), majd a *Dolgozó Nőnek* (1953–1957), végül 1957-től az újrainduló *Korunknak*:

Leontyev, Borisz, a *Pravda* újságírója: 433

Lónyai [?]: 188, 191

Lovász Ilona: a MADOSZ Brassó–Székelyföldi Kiáltványának egyik aláírója: 104

Lőrincz barát: 463

Lőrincz Julianna, varrónő, az MNSZ alapító tagja: 113

Lőrincz László, az MNSZ OVB tagja, a szervezet ifjúsági ügyeinek felelőse: 104, 201, 341, 343, 357, 359, 364, 382, 387, 439, 464

Lucaciu (ezredes): 318

Ludányi György, orvosprofesszor, a Bolyai Tudományegyetem magyar állampolgárságú tanára: 310

Luka László/ Luca, Vasile (1898–1963), kommunista politikus. 1919-ben a Székely Hadosztály és Dandár, majd a Vörös Hadsereg katonája. 1920 után az illegális kommunista mozgalomban vezető tisztségbe került, több ízben elítélték. 1940-ben Észak-Bukovina szovjet bekebelezése után a cernăuți-i börtönből kiszabadult, majd Moszkvában dolgozott. 1944 szeptemberétől az ODA főtítkára, az RKP-n belül a magyar ügyek referense. 1948 és 1952 között pénzügyminiszter, 1945–1952 között az RKP KB-nak, majd az RMP KV PB-nek volt a tagja. 1952-ben Gh. Gheorghiu-Dej koholt vádak alapján letartóztatta, 1954-ben egy koncepció perben életfogytiglanra ítélték. A nagyenyedi börtönben halt meg 1963-ban, szifiliszben: 27, 30, 38, 39, 47, 61, 63, 85,

86, 91, 93, 97, 99, 100, 130, 145, 154, 155, 179, 192, 206, 219-235, 251, 293, 311, 317, 318, 340, 353, 359, 365, 379, 383, 386, 387, 388, 403, 408-417, 419, 422, 423, 427, 429, 435-439, 444, 452, 468, 489, 490, 493, 494, 498, 530, 542, 551, 556

Lukács Árpád: 336

Lukács Jánosné: 336

Lukács Mihály, az MNSZ KIB tagja: 235

Lukáts Ignác: 132

Lupu, Nicolae, politikus. A NPP vezetőségi tagja volt, de 1927-ben kilépett a NPP-ből. 1946-ban létrehozta a Demokratikus Pártszövetséget (Partidul Țărănesc Democrat), szövetségre lépett az RKP-val: 376, 476

M

Mag András, az MNSZ ifjúsági felelőse: 343, 359, 364, 387, 439, 464

Majiszkiy, Ivan M., szovjet politikus: 26

Malinovszkiy, Rogyion Jakovlevics (1898–1967), szovjet állami és katonai vezető. 1944 májusától a 2. Ukrán Front parancsnoka (Romániába a 2. Ukrán Front egységei vonultak be): 53, 130

Málnási Géza: 343

Maniu, Iuliu (1873–1953), politikus, miniszterelnök. 1906-tól képviselő a magyar parlamentben, 1918-ban a Román Nemzeti Tanács elnöke, majd a Nagyszebenben székelő Kormányzótanács elnöke. Nem értett egyet a román állam központosító politikájával. 1926-ban Ion Michalache-val együtt megalapították a NNP-ot. 1928–1933 között miniszterelnök. 1944 után kiszorítják a politikai életből. A sikertelen szökés után 1947-ben letartóztatták, a hírhedt máramarosszigeti börtönben vesztette életét: 24, 28, 36, 37, 47, 48, 182, 183, 195, 198, 207, 214, 233, 238, 239, 257, 258, 259, 265, 297, 300, 301, 302, 303, 309, 311, 354, 366, 373, 395, 398, 399, 401, 411, 414, 415, 423, 434, 472

Mao Cetung (1893–1976), a Kínai Kommunista Párt alapító tagja (1921); ő vezette a *hosszú menetelést*; a Kínai Népköztársaság elnöke (1949–1959), a Kínai Kommunista Párt elnöke; a kínai marxizmus fő ideológusa volt: 489

- Márton András, földműves, az MNSZ Csík megyei jelöltje az 1946. évi parlamenti választások alkalmával: 370
- Márton Áron (1896–1980), katolikus lelkipásztor, szerkesztő, teológiai tanár, püspök. Az első világháborút végigharcolta, 1924-ben szentelték pappá. 1930-ban György Lajossal együtt megalapította az *Erdélyi Iskola* c. pedagógiai szemlét. 1939. február 12-én püspökké szentelték, a második bécsi döntés után Dél-Erdélyben maradt. A második világháború után a háttérben az erdélyi magyar közélet irányítója volt, 1946 áprilisában az ő szervezésével készül el az a memorandum, amelyben az erdélyi határkérdésben ellenkező álláspontot fejtettek ki, mint az MNSZ. Ezt eljuttatták a magyar kormánynak is. 1948-tól tiltakozott minden egyházzellenes intézkedés ellen. 1949-ben letartóztatták, és 1951-ben életfogytiglanra ítélték. 1955-ben szabadon bocsátották, de 1957-ben házifogságba kényszerítették, amelyet csak 1969-ben oldtak fel: 14, 44, 63, 76, 77, 149, 150, 211, 216, 237, 254, 255, 260, 288, 358, 366, 433, 436, 461, 480, 487
- Márton Gizella, 1948-ban az MNSZ keretügyszakosztály felelőse: 479
- Márton István, az MNSZ alapító tagja: 104, 113
- Martonossy Gy[?], az MNSZ Hunyad megyei képviselőjelöltje az 1946. évi parlamenti választások alkalmával: 369
- Mátyás József, az MNSZ OVB tagja: 341, 359, 439
- Medgyessy Béla, bukaresti kereskedelmi attasé: 422
- Megyeri Lajos, az Alsó-Fehér megyei MNSZ vezetőségi tagja: 130
- Megyesi Pál: 46,
- Méliusz (Nelovánkovics) József (1909–1995), költő, író, publicista. 1945-ben Temesvárról Kolozsvárra költözött, ahol a Tájékoztatásügyi Minisztérium magyar sajtótanácsosa (valójában cenzora), az MNSZ központi sajtóosztályának vezetője, a Romániai Magyar Írók Szövetségének elnöke (1945–1948) lett, majd az *Utunk* felelős szerkesztője (1946–1948). 1945–46-ban az MNSZ Központi Intézőbizottságának tagja volt. 1948-ban kinevezték a Kolozsvári Magyar Színház igazgatójának. 1949. november 3-án koholt vádakkal letartóztatták, és anélkül, hogy elítélték volna, 1955 júniusáig fogva tartották. Szabadulása után Bukarestben telepedett le: 44, 45, 52, 55, 61, 95, 109, 110, 111, 113, 157, 158, 169, 230, 235, 277, 343, 360
- Mérai Imre: 553
- Mezei Lajos, vasutas, részt vette az illeglista mozgalomban. A II. világháború után az MNSZ OVB tagja lesz, a szervezeten belül a szervezeti ügyek felelőse. 1948 után félreállították: 52, 55, 58, 74, 107, 139, 242, 291, 341, 343, 357, 359, 364, 386, 439, 449, 453, 458
- Miclescu, C., kommunista politikus: 534, 537, 538
- Mihalache, Ion, parasztpárti politikus: 238, 257
- Mihály Zoltán: 239
- Miklós Imre: 465
- Miklós József: 468
- Mikó Gábor (1913–2000?). A Ferdinánd Király egyetemen és a katolikus teológián végzett, 1939-től a kolozsvári piarista gimnázium tanára volt. 1945–46-ban az MNSZ Központi Intézőbizottságának a tagja, a szövetség „belső ellenzékehez” tartozott. A marosvásárhelyi KIB-ülésein, majd a székelyudvarhelyi kongresszuson elhangzott kritikus felszólalásai miatt az állambiztonság „rászállt”: 1947. márciusa és júliusa között bírósági ítélet nélkül ült a bukaresti belügyminisztérium börtönében. 1948-ban a kolozsvári piarista gimnáziumot is államosították, ezért vidékre (Háromszékre) költözött „belső száműzetésbe”: 199, 207, 290, 310, 334, 336, 339
- Mikó Imre (1911–1977), író, műfordító, jogász és politikus. A kolozsvári tudományegyetem jogi karán 1934-ben doktorátust szerzett. Bekapcsolódott az Erdélyi Fiatalok mozgalomba. A *Keresztény Magvető*, a *Magyar Kisebbség*, a *Keleti Újság*, az *Erdélyi Múzeum*, valamint - Könyves Tóth László álnéven - a *Korunk* munkatársa. 1934–1936 között ösztöndíjasként a nemzetközi jogot tanulmányozta Párizsban. 1939 tavaszán belépett a Bánffy Miklós

vezette romániai Magyar Népközösségbe, képviselővé választották. A 2. bécsi döntés után képviselő a magyar parlamentben. 1944 őszén Kolozsvárt szovjet fogságba esett, s négy évet töltött Taganrog városában. Megtanult oroszul, hazatérve orosz-tanári diplomát szerzett, s tíz évig Kolozsvárott tanított. 1958-tól mint könyvterjesztő és -kereskedő dolgozott. 1970-ben a Kritérium Könyvkiadó szerkesztője lett. 1969-ben a romániai írószövetség tagja lett: 42

Mindszenty József (1892–1975), bíboros. XII. Pius pápa 1945 augusztusában kinevezte esztergomi érsekké. Az 1945 után kiadott körleveleiben számos társadalmi és politikai kérdésben nyilatkozott, amely elvek ellenkeztek az országban kibontakozó hatalmi törekvésekkel. Emiatt 1948 decemberében koholt vádak alapján letartóztatták, majd 1949-ben életfogytiglanra ítélték. 1956-ban kiszabadították, majd a forradalom leverése után az USA nagykövetségére menekült. A magyar állam és a Szentszék között létrejött megegyezés előírásainak eleget téve, Mindszenty 1971-ben elhagyta a követséget és Rómába ment. Haláláig Bécsben, a Pázmáneum épületében lakott: 491

Miskolczy Dezső (1894–1978), ideg- és elmegyógyász, egyetemi tanár, akadémikus. 1940-ben nevezték ki a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemre. Az 1944/45-ös tanév rektora, az egyetemi tanács megmaradt tagjaival megtagadta a kiürítési parancs végrehajtását. Ez tette lehetővé, hogy az újabb impériumváltás ellenére át lehessen menteni az erdélyi magyar felsőfokú oktatást. 1945-től a Bolyai egyetem orvostudományi karának (majd az OGYI-nak) a professzora, az Ideg-, Elmegyógyászat és Idegsebészet tanszék-csoport vezetője Magyarországra való távozásáig (1964): 125, 177, 244, 508

Mogyorós Sándor/Moghioroș, Alexandru (1911–1969), kommunista politikus. 1948. február 23-tól egészen 1965. július 21-ig tagja volt az RMP Központi Bizottsága Politikai Bizottságának. Nicolae Ceaușescu hatalomra kerülése után némileg háttérbe szorult, ezért 1965 júliusától egészen

1968-ig az RKP KB VB-nak volt a tagja: 3618, 379, 489, 527-530, 553, 554, 558, 559

Molnár Erik (1894–1966), jogász, történész, kommunista politikus. 1947-ig népjóléti-, 1948 márciusától augusztusig külügy-, 1954–56-ig igazságügyi miniszter volt. 1956 után az ELTE-n oktatott: 433

Molotov, Vjacseszlav Mihajlovics (1890–1986), kommunista politikus, diplomata. Sztálin egyik legközelebbi munkatársa és támogatója volt. 1939–1949-ben és 1953–1956 között külügyminiszter, a párizsi béketárgyalásokon az erdélyi határvitában Romániát támogatta. Hruscsov hatalomra kerülése után a pártból kizárták, párttagságát csak 1984-ben kapta vissza: 463, 489

Molter Károly (1890–1981), író, kritikus, irodalomtörténész. 1926-tól rendszeresen jelen volt a marosvécsi helikoni találkozón, az Erdélyi Szépművés Céh irodalmi lektora. 1945 és 1948 között a Bolyai egyetem tanára: 190

N

Nagy András, az MNSZ OVB tagja: 336, 341

Nagy Elek/Méhes György (1916–2003), kolozsvári újságíró, szerkesztő, író. 1944 előtt a *Keleti Újság*, 1945 és 1952 között a *Világosság*, majd a *Falvak Dolgozó Népe*, végül a *Művelődési Útmutató* szerkesztője. Közismert, népszerű dráma- és regényíró volt: 235

Nagy Ferenc (1903–1979), magyarországi kisgazdapárti politikus. A Független Kisgazdapárt alapító tagja, 1930-tól 1945-ig főtitkára, majd 1947-ig elnöke volt. 1945. november 19-től 1946. február 4-ig a nemzetgyűlés elnöki székét töltötte be. 1946. február 4-én megválasztották miniszterelnöknek. 1947. június 2-án lemondásra kényszerítették, svájci szabadságáról nem tért haza, külföldön maradt. 1948-tól a nyugati magyar politikai emigráció egyik szervezője volt: 44, 420, 431, 447

Nagy Géza (1914–1981), pedagógiai szakíró, műfordító, tankönyvíró, egyetemi tanár. 1947-ig az Erdélyi Múzeum-Egyesület titkára. 1944/45-ben (Venczel József mellett) főszerepet játszott a kolozsvári magyar

egyetem megmentésében, illetve megszerzésében. Nem csak a szociáldemokrata pártnak volt a tagja (ráadásul az RSZDP OMB egyik titkára), hanem az MNSZ-nek is. 1945–1947 között a „100-as” Központi Intézőbizottság tagja, emellett a szövetség tanügyi referense volt. 1948-ban hónapokra internáltak a pitești-i táborba. 1952 februárjától 1953 januárjáig a Duna-Fekete-tenger csatornánál dolgoztatták. 1957-ben ismét letartóztatták, egy évig politikai fogoly volt, ítéletét 1970-ben megsemmisítették. 1971-től újra előadó tanár lett a Babeş-Bolyai Egyetemen, egészen nyugalmába vonulásáig: 13, 76, 79, 84, 85, 86, 176, 195, 207, 227, 257, 262, 282, 300, 303, 310, 331, 339

Nagy István (1904–1974), író, publicista. Fiatalon bekapcsolódott a munkásmozgalomba, az illegális RKP tagja lett. Több illegális és legális erdélyi és magyarországi lapban publikált. 1944–45-ben a *Világosság*, majd 1945–46-ban az *Igazság*, emellett 1945-ben a *Képes Újság* főszerkesztője volt. A kolozsvári MNSZ-kongresszus alkalmával megválasztották a Magyar Írók Szövetségének elnökévé. 1948-ban megválasztották nemzetgyűlési képviselőnek, 1948–1952 között a Bolyai Tudományegyetem tanára és rektora volt. 1952-ben a párttisztogatások idején egy, a népi írókkal való kapcsolatát bíráló Józsa Béla-levélre hivatkozva, Mogyorós Sándor KB-titkárnak a központi pártsajtóban megjelent „leleplező” megjegyzése nyomán, amelyben felrótta „együttműködését a fasiszta népi írókkal”, felfüggesztették párttagságát; csak 1954-ben rehabilitálták: 58, 235, 245, 247, 254, 333, 404, 489, 508, 509, 552

Nagy Miklós, az MNSZ brassói szervezetének tagja: 188

Nagy Tibor, ügyvéd, az 1946. évi parlamenti választások alkalmával az MNSZ színeiben megválasztották Kolozs megye képviselőjének: 295, 369, 381

Nánássy János, törvényszéki bíró, az 1946. évi parlamenti választások alkalmával az MNSZ színeiben megválasztották Maros-Torda megye képviselőjének: 367, 369, 381

Nékám Sándor (?- ?), diplomata, kisgazdapárti politikus. 1945–1947-ben a bukaresti

Magyar (Politikai) Misszió vezetője volt, 1948-ban Nyugatra emigrált: 78, 85, 261, 268, 331, 358, 362, 363, 369, 372

Neumann József (1908–1969), közíró, szociáldemokrata politikus. A szociáldemokrata mozgalom szervezője, 1945–1948 között a kolozsvári Szakszervezeti Tanács elnöke, az RSZDP kolozsvári lapjának, az *Erdélynek* és a *Szakszervezetnek* a szerkesztője volt: 244

Nyilas Ilona, az 1948. évi parlamenti választások alkalmával az MNSZ színeiben megválasztották Kolozs megye képviselőjének: 476, 489

O

Obál Pál, a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet tanára: 508

Ocskó Teréz, az illegalista tevékenységben való részvétel miatt a román hatóságok a II. világháború alatt kivégezték: 102

Oeriu, Simion, a szovjet–román fegyverszüneti egyezményt felügyelő román kormány-szervnek, a Román Összekötő Bizottságnak a vezetője: 219, 220, 221, 222, 291, 311, 359

O'Hara, Gerard Patrik, romániai nuncius: 524

Oláh Péter 1945-ben egy rövid ideig az MNSZ országos gazdasági bizottságának vezetését látta el: 129, 152, 158, 169, 298

Ottrok Ferenc, az 1949-től elindított tisztogatás után bekerül az MNSZ Végrehajtó Irodájába, ahol érvényt szerzett az RMP irányvonalának: 65, 96, 517

Ördögh Sándor, az MNSZ alapító tagja: 104, 114, 118

P

Palásti József, MNSZ aktivista: 11, 113, 197

Páll Árpád (1927–1997) publicista, színikritikus. 1949-ben végzett a Bolyai egyetemen, több folyóirat (*Előre*, *Művelődés*, *Új Élet*) munkatársa volt. 1945 és 1947 között a Bolyai Demokratikus Diákszövetség vezetésének volt a tagja. 1946 augusztusában Mag Andrással együtt bekerült a Romániai Demokrata Ifjúság Nemzeti Szövetségének központi vezetésébe, 1947 májusában pedig a Romániai Egyetemi Hallgatók Ország-

- gos Szövetségének országos tanácsába: 343, 464
- Papp György: 367
- Papp Imre, kolozsvári tanfelügyelő: 282
- Parhon, Ion Constantin (1874–1969), orvos, politikus. 1948–1952 között a Nagy Nemzetgyűlés elnöki tanácsának elnöke, 1946–1961 között parlamenti, ill. nemzetgyűlési képviselő. 1944–1967 között az ARLUS elnöke: 489
- Pásztai (Deutsek) Géza (1892–1971), ügyvéd, publicista, szociáldemokrata politikus, egyetemi tanár. 1930-tól az RSZDP funkcionáriusa volt. 1945–46-ban egyszerre volt tagja az RSZDP OMB-nek és az MNSZ kolozsvári szervezetének, annak „belső ellenzékehez” tartozott. 1945–48 között a Bolyai egyetem tanára. 1949-ben koholt vádakkal letartóztatták, 1960-ban rehabilitálták: 181, 229, 416
- Pătrășcanu, Lucrețiu (1900–1954), ügyvéd, kommunista politikus. 1944–1948 között igazságügyi miniszter. 1944-ben a román fegyverszüneti küldöttség, 1946-ban a békedelegáció tagja. Az RKP KB tagja 1945-től 1948-ig. 1948 áprilisában Gheorghe-Dej félreállította, letartóztatták, majd 1954 áprilisában halálra ítélték és kivégezték: 30, 46, 57, 70, 81, 86, 171, 175, 176, 217, 219, 223, 232, 233, 234, 269, 272, 311, 316, 317, 325, 356, 364, 376, 405, 417, 443, 444, 476
- Pauker, Ana (1893–1960), kommunista politikus. 1922-ben letartóztatták, Svájcban, majd Franciaországban dolgozott a Komintern megbízásából. 1935-ben Romániában újra letartóztatták, majd 1941-ben átadták az SZU-nak. A román kiugrás után hazatért, az RKP titkára lett, majd 1947–1952 között külügyminiszter. 1952-ban Gh. Gheorghiu-Dej félreállította: 28, 30, 37, 38, 145, 353, 364, 419, 435, 489, 527, 542
- Péter Pálné, az MNSZ brassói szervezetének tagja: 336
- Petőfi Sándor: 50, 60, 110
- Pletkovits József, az MNSZ OVB tagja: 343, 344
- Pogăceanu, Vasile, kommunista politikus, 1944–45-ben Kolozs megye prefektusa, 1951–52-ben vallásügyi miniszter: 53
- Poór Lili (1890–?), színművésznő. 1910-tól a kolozsvári Magyar Színház tagja volt, az erdélyi magyar színházak sűrűn vendégszerepeltették. Az 1948 és 1950 között működő Magyar Művészeti Intézet dékánja volt: 254
- Pop, Irimie: 129
- Portik Ferenc, a MADOSZ Brassó–Székelyföldi Kiáltványának aláírója: 104
- Potop, Aurel, 1945-ben a Nemzetnevelésügyi Minisztérium kommunista párti államtitkára: 176, 178, 179, 231
- Pozsár András, az MNSZ KIB tagja: 104, 114, 186, 187, 188, 202
- Princz [?], újságíró: 110
- Putnok Gyula, a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet tanára: 508

R

- Rabinovici [?]: 350
- Rác Teréz: 467
- Rădăceanu, Lothar (1895–1955), román szociáldemokrata politikus. 1946–1948 között az RSZDP elnöke, a pártegyesítés után az RMP KV Titkárságának lett a tagja. 1945 és 1952 között munkaügyi miniszter: 489
- Rădescu, Nicolae (1874–1953), tábornok, miniszterelnök. Ellenzéki magartása miatt 1942-ben a Târgu-Jiu-i lágerbe intárnálták, ahonnan 1944. augusztus 23-a után szabadult. 1944. decemberében miniszterelnök; a szovjet nyomásra történt lemondása után a brit nagykövetségre menekült, majd 1946-ban az USA-ba: 233
- Ráduly Mihály: 334
- Rákóczi Görgy, erdély fejedelme: 50
- Rákosi Mátyás (1892–1971), a tanácsköztársaság kereskedelmi népbiztosa, e miatt 1919-ben emigrálnia kellett. A Komintern egyik titkáraként több európai országban tevékenykedett. 1925-ben Budapesten letartóztatták, és csak 1940-ben szabadult ki szovjet segítséggel. 1945-től az MKP, majd 1948-tól az MDP főtitkára, 1953–1956 között a párt első titkára volt. 1956. július 18-án minden tisztségéből felmentették,

- haláláig a Szovjetunióban élt: 40, 130, 203, 463, 489, 493
- Ralea, Mihail, 1945-ben művészetügyi miniszter: 184
- Rangecz József/Rangheți, Iosif (1904–1952), kommunista politikus. 1930-tól az illegális KRP tagja, 1933–1934 között a párt Kolozsvár Tartományi Bizottságának főtitkára volt. 1945–1952 között az RKP KB-nek, illetve az RMP KV-nek a tagja. 1945–1948 között a káderosztály vezetője, 1948-tól az RMP Politikai Bizottságának a póttagja: 384, 386
- Rapp Károly, bukaresti evangélikus lelkész: 143, 467
- Révai József (1898–1959), kommunista politikus. 1919-es emigrációja után a harmincas években a KOMINTERN munkatársa, 1944-ben Moszkvából tért haza. 1945–1950 között a Szabad Nép főszerkesztője, 1949–1953 között népművelési miniszter, 1945–1956 között az MKP KB, ill. az MDP KV tagja, 1953-tól PB-tag. 1956. október végén Moszkvába menekült, 1957-ben tért haza. 1957 júniusától haláláig az MSZMP KB tagja: 387, 434
- Révi(y) Ilona/Ilus (? – ?), brassói textilműn-kásnő, 1945–1948 között az MNSZ Köz-ponti Intézőbizottságának tagja volt, 1946–1948 között nemzetgyűlési képviselő, 1948-tól behívták az MNSZ Politikai Titkárságába: 158, 254, 276, 282, 301, 343, 387, 389, 407, 422, 439, 458, 477, 515, 517, 533, 534, 536, 537, 539, 540, 541, 549
- Roth [?]: 349
- Roxin dr.: 351

S

- Sadoveanu, Mihail (1880–1961), író. 1904-től jelentek meg a művei, 1923-ban az Akadémia tagjává választották. 1946-ban a nemzetgyűlés tagja, 1948-ban az Elnöki Tanács tagja lett: 376, 384
- Saillan, Louis: 489
- Sámuel Mihály: 336
- Sănătescu, Constantin (1885–1947), tábornok, miniszterelnök. Az 1944 őszi román átállás után kinevezték miniszterelnöknek; a baloldal nyomására kormánya 1944 októberében megbukott, azonban novemberben ismét ő alakíthatott kormányt. Az 1944 decemberében végbement belpolitikai változások után végképp lemondott a miniszterelnöki tisztségről: 23, 24, 25, 33
- Sándor Pál: 336
- Sáry István, ügyvéd, 1944–1945 között a Kolozs megyei MNSZ vezetőségi tagja: 52, 58, 107, 178
- Sass Kálmán (1904–1958), református lelkész. Tanulmányait külföldön végezte. 1939-ben államellenes összeesküvés vádjával kiutasították Romániából. 1940 őszén visszatért Erdélybe. 1944 szeptemberében Érmihályfalva körzetében a szovjetek ejtőernyősöket dobtak le. Közülük csak egy személy, Maléter Pál menekült meg, Sass Kálmánnak köszönhetően. 1957 februárjában letartóztatták, egy koncepció perben 1958. október 6-án halálra ítélték és Szamosújváron két hónap múlva kivégezték: 65, 335, 341
- Scheffler János (1887–1952), 1942-től szatmári püspök volt. Több új plébániát, templomot építtetett, visszaállította a római katolikus tanítóképzőt. 1950-ben Körösbányára internálták, onnan a jilvai börtönbe vitték, ahol 1952-ben meghalt: 525
- Sebesi Sándor: 335
- Selyem Tamás, tanító, az MNSZ Csík megyei képviselőjelöltje az 1946. évi választásokon: 366, 370
- Sigmond Ákos: 352
- Silaghi, Leontin, kommunista politikus: 111, 112
- Simó Gyula (1908–1992), kommunista politikus, diplomata. 1925-ben belépett a Komunisták Romániai Pártja Ifjúsági Szövetségébe (ISZ), majd 1928-tól az ISZ Központi Vezetőségének tagja lett. 1929 szeptemberében Moszkvába utazott, és ott elvégezte a pártfőiskolát. Ezután a Komintern utasítására visszatért Romániába, ahol letartóztatták, a dofánai börtönben együtt raboskodik többek között Gh. Gheorghiu-Dej-zsel és Chivu Stoicával, az RKP jövendőbbi vezetőivel. 1944–1947 között a kolozsvári tartományi bizottság sajtó- és propaganda osztályának vezetője volt. 1947-ben Magyarországra költözött, mivel nem értett egyet az RKP nemzetiségi politiká-

- jával. Dolgozott az MDP Központi Vezetősége propaganda, majd szervezői osztályán, az egyetemen is oktatott, illetve diplomáciai szolgálatot végzett: 54, 56, 58, 80, 313, 314, 315, 316
- Simó Gyuláné: 343
- Sipos Sándor: 235, 241, 244, 245, 254
- Solymos Iván, ügyvéd, az 1946. évi parlamenti választásokon megválasztották az MNSZ Szilágy megyei képviselőjének: 369, 381, 418, 419, 423, 426, 436
- Ștefan cel Mare, moldvai fejedelem: 466
- Sulyok Dezső (1897–1965), ügyvéd, politikus. 1937-ben belépett a Független Kisgazdapártba. 1945 augusztusában bekerült az FKGP Országos Intézőbizottságába, júniustól az Ideiglenes Nemzetgyűlés, októbertől a budapesti törvényhatósági bizottság, novembertől a Nemzetgyűlés tagja lett. 1945. novemberében az Imrédy Béla elleni politikai perben a vád képviselője volt. 1946. március 12-én a Baloldali Blokk követelésére 19 másik képviselővel együtt kizárták a pártból. Társaival 15-én megalakították a Magyar Szabadság Pártot (működésüket a SZEB csak júniusban engedélyezte), amelynek elnöke lett. A Magyar Élet Pártban betöltött tagsága miatt nem indulhatott az 1947-es országgyűlési választásokon; július 21-én pártját feloszlatta, majd lemondott képviselői mandátumáról. Augusztus 14-én az országból elmene-kült, németországi emigrációban halt meg: 271, 274, 301
- Sütő András (1927–2006), író, publicista, szerkesztő. 1945-ben a kolozsvári *Világosság* munkatársa, majd a *Falvak Népe* szerkesztőségében is dolgozott. 1952–1954 között a már Bukarestben megjelenő *Falvak Dolgozó Népe* főszerkesztője, 1954–1958 között pedig a marosvásárhelyi *Igaz Szó* főszerkesztő-helyettese. 1972–1982 között a Romániai Írószövetség egyik alelnöke, 1969–1984 között az RKP KB pótagja és nagy nemzetgyűlési képviselő: 343, 553, 555
- Szabylár Kornél, köröstarkányi református lelkész: 332, 338, 341
- Szabó Árpád, az *Erdélyi Magyar Szó* egykori szerkesztőjét 1943 elején a román hatóságok letartóztatták, majd a vallatások során elszenvedett kínzások következtében életét veszítette: 102, 110, 111
- Szabó Béni (1886–?), brassói szücsmester, kisvállalkozó. A két világháború között több alkalommal az Országos Magyar Párt parlamenti képviselője volt, 1946-ban kinevezték a Magyar Segélyező Bizottság elnökévé: 77, 235, 240, 246, 254, 270, 309, 374, 417
- Szabó Etel, az MNSZ alapító tagja: 113, 129, 157
- Szabó Jenő: 188, 189, 334,
- Szabó Zoltán, orvos, az MNSZ alapító tagja: 104, 114, 157, 189
- Szakács János, földműves, az 1946. évi parlamenti választásokon megválasztották az MNSZ Háromszék megyei képviselőjének: 381, 418
- Szalkai [?]: az MNSZ KIB tagja: 195, 198
- Szász Ferenc, az MNSZ KIB tagja: 341, 359, 439
- Szász Imre, az MNSZ KIB tagja: 139
- Szász István (?-?) agrárszakember, 1936-tól az EMGE alelnöke volt: 152, 342, 387, 435
- Szász Pál (1881–1954), agrárszakember. 1934–1944 között az EMGE elnöke, ebben a minőségében új alapokra helyezte a magyar gazdatársadalom érdekképviseleti szervét. 1946-ban ismét átvehette az EMGE vezetését. 1950-ben letartóztatták, majd koholt vádak alapján Márton Áron-perében elítélték. Az 1954. január 4-én halt meg az Ocelele Mari-i fegyházban: 44, 77, 107, 241, 246, 333, 433, 435, 507
- Szegő Dénes, az EMGE tisztviselője: 333
- Székely Gyula: 343, 425
- Székely Károly, egyetemi tanár: 525
- Székely Lászlóné: 468
- Székely Mihály: 235, 241, 249
- Szemlér Ferenc (1906–1978), tanár, író, a Római Katolikus Státus marosvásárhelyi, udvarhelyi és brassói főgimnáziumának egykori tanára, az utóbbinak igazgatója is volt. 1944 őszétől Kurkó Gyárfással közösen szerkesztették a Brassóban megjelenő *Népi Egységet*, később egy évtizeden keresztül a Román Írószövetség titkári tiszt-ségét is betöltötte: 49, 50, 104, 113, 114, 157, 235, 362

Szénássai [?]: az MNSZ brassói szervezetének tagja: 186, 187, 188, 189

Szenkovits Sándor/ Sencovici, Alexandru (1902–1995), illegalista kommunista, 1924-től párttag. 1945-től az Általános Munkásszövetség főtitkára. A kommunista hatalomátvétel után munkaügyi miniszterhelyettes, könnyűipari, majd fogyasztási cikk-ipari miniszter: 37, 130, 145, 204, 206, 219, 221, 227, 228, 230, 231, 233, 318, 379, 384, 488, 489, 498, 553, 554,

Szentimrei Jenő (1883–1972), író, főiskolai tanár. Mint Ludovikát végzett s mint aktív tiszt szolgáltá végig az első világháborút, majd a két világháború között az irodalmi közelet aktív alakítója, számtalan magyar újság szerkesztője volt. 1945 és 1947 között az MNSZ Központi Intézőbizottságának a tagja. 1945–1949 között a Kolozsvári Állami Magyar Színház igazgatója, később a marosvásárhelyi Színművészeti Főiskola tanára volt: 235, 248, 254, 298, 318

Szentmiklósi Ferenc (1912–1957) magyar–román–francia szakos középiskolai tanár. 1938-tól a gyulafehérvári Majláth Római Katolikus Főgimnázium tanára volt. 1946-ban Márton Áron engedélyével került fel az MNSZ választási listájára, illetve jutott be a parlamentbe. 1947-ben a magyar nyelv országos főtanfelügyelője lett. Amikor megindult a püspöke elleni sajtóhadjárat, nem volt hajlandó „elhatárolódni” tőle, ezért eltávolították a tanügyből, csak 1956-ban kerülhetett vissza a gyulafehérvári kántoriskolába: 366, 436

Szentspálné: az MNSZ brassói szervezetének tagja: 187

Szepesi Sándor, az MNSZ OVB tagja, szervezeti felelős: 52, 65, 107, 152, 204, 235, 275, 276, 343, 477

Szigeti József: 367, 465

Szilveszter Balázs, zsilvölgyi bányász: 489

Szirmai István (1906–1969), 1940 előtt az illegális KRP tagja volt, 1940-ben átlépett a KMP-be. 1945-től az MKP, majd az MDP KV tagja, 1949–1953 között a rádió elnöke. 1956 decemberében kinevezték a Tájékoztatási Hivatal élére, 1957-től az MSZMP KB, 1962-től a PB tagjaként az agit-prop osztályt vezette: 434

Szoth Ilona: 553

Szőcs András, az MNSZ KIB tagja: 205

Szőcs Endre, református lelkész, az MNSZ KIB tagja: 143, 155, 205, 336, 463

Szöllősy Tibor, az MNSZ OVB tagja: 278, 296, 357

T

Takáts Lajos (1908–1982), jogász, politikus, egyetemi tanár. 1944-ig aradi ügyvéd, a Magyar Népközösség bánági tagozatának titkára, 1945–46 között az MNSZ Központi Intézőbizottságának, 1947-től a Politikai Titkárságnak, 1948 decemberétől a Politikai Bizottságnak a tagja volt. 1947 decemberétől 1948 áprilisáig nemzetiségügyi államtitkár, majd 1952 júniusáig a Minisztertanács mellett működő együttélő nemzetiségek problémáival foglalkozó főigazgatóság vezetője (ministru adjunct). A '40-es évek végén fokozatosan háttérbe szorult az MNSZ felső vezetésében. 1948-tól a Bolyai egyetem professzora, 1956–59 között rektora. 1959-től a bukaresti egyetem professzora, 1968-tól 1982-ig a Romániai Magyar Nemzetiségű Dolgozók Tanácsának egyik alelnöke, 1966–77 között az RKP KB póttagja: 65, 79, 85, 97, 98, 111, 113, 154, 169, 175, 222, 223, 279, 291, 298, 341, 343, 344, 345, 346347, 357, 359, 360, 369, 383, 387, 407, 410, 414, 415, 419, 420, 427, 439, 440, 446, 448, 449, 450, 452, 453, 458, 461, 463, 468, 472, 476, 485, 488, 489, 490, 496, 532, 534, 535, 539, 540, 541

Takó [?]: 547

Tamás Gáspár (1914–1978), író, újságíró. Több újság szerkesztőségében dolgozott, hosszú ideig igazgatója volt a kolozsvári Magyar Színháznak: 387, 411, 412, 453

Tankó Károly, Bákó megyei MNSZ politikus: 336

Tárcza Bertalan, a Magyar Dalosszövetség vezetője 1947 nyaráig: 404

Tătărescu, Gheorghe (1886–1957), liberális politikus. 1934–37 között miniszterelnök, 1944–47 között külügyminiszter, vállalta az együttműködést az RKP-val, 1947-ban lemondatták: 25, 26, 27, 28, 275, 324, 376, 378, 396, 412, 433, 436, 471, 476

Teleki Béla, (1899–1990), mezőgazdász, politikus. 1941-től az Erdélyi Párt elnöke lett. 1944 őszén az Erdélyi Nemzeti Tanács elnökévé választják. 1944 októberében az oroszok letartóztatták, majd átadták a magyar hatóságoknak, ezután ismét orosz fogságba került. A szovjet hatóságok nem tudtak vádat emelni ellene, ezért szabadon bocsátották. Az USA-ba menekült, ahol megalakította az Amerikai Erdélyi Szövetséget, amelynek 1989-ig elnöke volt: 42, 54, 245

Teleki Géza (1911–1983), geográfus-geológus, egyetemi tanár, miniszter. Teleki Pál miniszterelnök fia. 1940-től 1944-ig a kolozsvári egyetemen a gazdasági földrajz tanára. 1944-ben, a német megszállás idején a fegyverszünetet sürgette; tagja lett a szeptember 28-án Moszkvába indított küldöttségnek, amely ott október 11-én alá is írta az ideiglenes fegyverszüneti egyezményt, amely azonban az október 15-i kiugrási kísérlet kudarcra miatt nem valósulhatott meg. A Debrecenben megalakult Ideiglenes Nemzeti Kormányban 1944. december 22-től 1945. november 15-ig vallás- és közoktatásügyi miniszter. Ebben az időszakban is kapcsolatokat ápolt több erdélyi közszerével. 1949-ben az USA-ba távozott: 77, 183

Teleki Pál (1879–1941), politikus, földrajztudós, egyetemi tanár. A trianoni békét követően szakmai érvekkel igyekezett alátámasztani a magyar revíziós törekvéseket. 1920-ban külügyminiszter, 1920–21-ben miniszterelnök, 1938–39-ben közoktatásügyi miniszter, 1939-től ismét miniszterelnök. Az általa vezetett kormány működésének idejére esett Kárpátalja visszacsatolása és az első ill. a második bécsi döntés megszületése. A Jugoszláviával történő örök barátsági szerződés megkötése után nem sokkal végbement belgrádi katonai hatalomátvétel következtében politikája tarthatatlanná vált. Ellenezte Magyarország részvételét a Jugoszlávia elleni akcióban. 1941. április 3-án öngyilkosságot követett el: 77, 154, 335

Teofil, Vescan (1913–1963), kommunista politikus, egyetemi tanár. A kommunista tevékenysége miatt a magyar hatóságok

1941–1942 között internálták, majd megszökött és Romániába menekült. 1944 őszén az RKP Észak-Erdélybe küldte mint központi megbízottat. Társelnöke az 1945 februárjában megalakított ODA Észak-Erdélyi Végrehajtó Bizottságának. A szovjet katonai közigazgatás alatt kifejtett tevékenysége miatt (azzal vádolták, hogy támogatta az észak-erdélyi autonomista törekvéseket) a pártban fokozatosan félretolták, majd 1948-ban áthelyezték a jászvásári egyetemre. Gyanús körülmények között halt meg: 44, 54, 152, 155

Thury Bálint, az MNSZ OVB tagja: 344, 357
Tildy Zoltán (1889–1961), református lelkész politikus, miniszterelnök, köztársasági elnök. 1930-tól a Független Kisgazdapárt országos ügyvezető alelnöke, 1945-től elnöke. 1945. novemberében a Kisgazda Párt listáján országgyűlési képviselő, majd miniszterelnök lett (1945–1946), 1946–1948 közt köztársasági elnök. 1956. október 28-tól november 4-ig a Nagy Imre kormányában államminiszter. Ekkor kifejtett tevékenysége miatt a Legfelsőbb Bíróság hatévi börtönbüntetésre ítélte. 1959-ben a még hátralevő büntetési idejét felfüggesztették és szabadlábra helyezték: 197, 200, 398

Titel-Petrescu, Constantin (?–1957), román szociáldemokrata politikus. 1946-ig az RSZDP főtitkára, a márciusi rendkívüli kongresszuson szakított az RKP befolyása alatt álló pártvezetéssel, megalakította a Független Szociáldemokrata Pártot, de a választásokon nem jutott mandátumhoz. 1948 májusában letartóztatták, 1955-ben elnöki kegyelemmel szabadult: 233, 261, 301

Tito, Iosip Broz (1892–1980), politikus, marsall. 1920-tól tagja lett a Jugoszláviai Kommunista Pártnak, majd 1934-ben kooptálták a JKP KB-ba, később a JKP PB tagjává választották. 1934–1936-ban Moszkvában a Komintern munkatársa volt. A második világháború alatt a jugoszláv partizánmozgalom főparancsnoka. 1945-től 1953-ig miniszterelnök és hadügyminiszter, majd haláláig Jugoszlávia köztársasági elnöke volt: 23, 130, 204, 463, 483

- Tódor Sándor, az MNSZ OVB tagja: 163, 276, 278, 286, 298, 343
- Tomcsányi, az MNSZ brassói szervezetének tagja: 188, 189
- Tóth Géza, földműves, az 1946. évi parlamenti választásokon megválasztották az MNSZ Háromszék megyei képviselőjének: 367, 381, 419
- Tóth György, Bákó megyei MNSZ politikus: 466
- Tóth Kálmán, az *Erdélyi Front* felelős szerkesztője: 111
- Török László, zilahi római katolikus pap: 525
- Török Zoltán (1893?-?), geológus, egyetemi tanár. 1945-től oktatott a Bolyai egyetemen, 1950 és 1958 között a Geológiai és Földrajzi Kar dékánja volt. 1948 júniusában tagja lett az Erdélyi Múzeum-Egyesület lemondott vezetősége helyén felállott ún. „hetes bizottságnak”: 362
- U**
- Újvári Imre, egyetemi tanár: 525
- Uzoni László: 489
- V**
- Vajda István, gyártulajdonos, a ROMAGÁT vezetőségi tagja: 348, 349, 350, 351, 408
- Váli Magda: 350
- Varga Istvánné: 489
- Varga János: 553, 556
- Varga Lajos: 331
- Varga Valér: 127
- Vargancsik Lajos, MNSZ aktivista, az MNSZ KIB tagja: 135, 147, 206, 295, 336
- Vas Márton, MNSZ aktivista: 336
- Vásárhelyi János (1888–1960), református lelkész, teológiai tanár, püspök. Teológiai tanulmányait Kolozsváron, Berlinben és Velencében végezte. 1936-ban választották meg az Erdélyi Református Egyházkerület püspökének. (Haláláig betöltötte ezt a tisztséget.) Márton Áron és társai perében mint vádlottat többször is kihallgatták, de nem állították bíróság elé. Később megkapta a Román Népköztársaság Csillaga érdemrend III. fokozatát: 77, 81, 99, 164, 254
- Vasile Pogăceanu (?-?), kommunista politikus, 1944–45-ben Kolozs megye prefektusa, 1951–1952-ban vallásügyi miniszter: 53, 141
- Vasiliu-Rășcanu, Constantin (1887–1980), politikus, tábornok. 1945–1946-ban hadügy-miniszter, majd 1948-ban nyugdíjazták: 223
- Veress Pál (1906–1983), kommunista politikus. A harmincas években a Szovjetunióban pártiskolai tanfolyamon vett részt. Hazatérve a szakszervezeti mozgalomban tevékenykedett. 1948-tól Kolozsvár polgármestere, majd tanácselnöke lett. 1952-ben letartóztatták, de 1953 novemberében szabadlábra helyezték: 58, 128, 153, 244, 411, 552
- Vijoli, Aurel közgazdász, 1940 előtt a Vasgárda tagja, 1945-ben a Pénzügyminisztériumba került, 1948-ban a Román Nemzeti Bank kormányzója volt, 1957–68 között pénzügyminiszteri tisztséget töltött be: 542
- Vincze János/ Ioan Vințe (1910–1996), kommunista politikus. 1931-től az illegális KRP tagja. 1944 őszén a KRP Brassó Tartományi titkáráként részt vett az MNSZ megalakításában. 1947–1948 között budapesti követ, majd 1949 novemberéig erdészeti, 1950 decemberéig élelmiszeripari miniszter volt. 1952-től belügyi tábornok, belügyminiszter-helyettes. 1948–1955 között az RMP KB póttagja, majd 1965-ig az RMP Központi Ellenőrző Bizottságának alelnöke volt. 1971–1989 között a Romániai Magyar Dolgozók Tanácsának egyik alelnöke: 47, 379, 384, 407, 429, 463
- Visinszkij, Andrej Januarjevics (1883–1954), szovjet jogász, politikus, diplomata. 1933-tól Szovjetunió helyettes főügyésze, majd 1935-től főügyész, számos politikai per előkészítője. 1940–1949 és 1953–1954 között külügyi népbiztos-helyettes: 13, 25, 32, 59, 121, 130, 222, 489
- Vita Sándor (1904–1993), szövetkezeti szakember, szerkesztő, politikus. 1941–44 között az Erdélyi Párt tagja, országgyűlési képviselő: 42, 110
- Vlădescu-Răcoasa, Gheorghe (?-?), szociológus, a második Sănătescu-kormány nemzetiségi minisztere, a Groza-kormány kisebbségügyi államtitkára („alminisztere”), a Ha-

zafiak Szövetsége, majd a Nemzeti Néppárt elnöke: 33, 51, 121, 127, 130, 280, 340

Voitec, Ștefan (1900–1984), szociáldemokrata, majd kommunista újságíró, politikus, az 1. Groza-kormány nemzet-nevelésügyi minisztere, a béke delegáció tagja. Az 1948-as „pártegyesülés” előtt az RSZDP VB tagja, utána az RMP KV-ba került. 1948–1949 és 1956–61 között a Minisztertanács, 1961–65 és 1974–85 között az Államtanács egyik alelnöke: 224, 227, 231, 233, 272, 311, 327, 427, 432, 441

X

Xenopol, A. D. (1847–1920), jogász, történész. Egyetemi tanulmányait külföldön végezte és ott szerzett jogból (Berlin) és filozófiából (Giessen) doktori címet. 1893-ban megválasztották a Román Akadémia tagjává. A román történetírás megújítójaként tartják számon: 350

Zs

Zsók Flórián, munkás, az 1946. évi parlamenti választásokon az MNSZ Hunyad megyei képviselőjelöltje: 369